

**KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE
JIHOMORAVSKÉHO KRAJE SE SÍDLEM V BRNĚ
JEŘÁBKOVA 4, 602 00 BRNO**

Tel. 545113091

e-mail: sekretariat@khsbrno.cz

ID jaaai36

Číslo jednací: KHSJM 03694/2017/HO/HOK
Spisová značka: S-KHSJM 01897/2017
K podání: KHSJM 01897/2017/odbor/HOK
Oprávněná úřední osoba: Ing. Staněk
Vyřizuje: Ing. Švarcová
Č.j. odesílatele: JMK 4201/2017
Telefon: 518 398 620
Fax: 518 398 612
Mail: jaroslava.svarcova@khsbrno.cz

Dle rozdělovníku

V Brně dne 24.01.2017

Zadání Územní studie nadřazené dálniční a silniční sítě v jádrovém území OB3 metropolitní rozvojové oblasti Brno

- vyjádření Krajské hygienické stanici Jihomoravského kraje se sídlem v Brně

Krajské hygienické stanici Jihomoravského kraje se sídlem v Brně (dále také „KHS JmK“) byla jako orgánu ochrany veřejného zdraví místně příslušnému dle ustanovení § 82 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon č. 258/2000 Sb.“), dne 11.01.2017 Krajským úřadem Jihomoravského kraje, Odborem územního plánování a stavebního řádu, Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno, IČO 70888337, doručena žádost o vyjádření k *Zadání Územní studie nadřazené dálniční a silniční sítě v jádrovém území OB3 metropolitní rozvojové oblasti Brno*.

Současně byl doručen návrh zadání *Územní studie nadřazené dálniční a silniční sítě v jádrovém území OB3 metropolitní rozvojové oblasti Brno v centrální části Jihomoravského kraje* (dále také „územní studie“), která má být odborným podkladem pro následnou Aktualizaci Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje (dále také „ZÚR JMK“), a jejímž cílem je

- prověřit v územním detailu potřebnost a realizovatelnost vybraných záměrů navrhované koncepce silniční dopravy na území Jihomoravského kraje, jež byly v Zásadách ZÚR JMK vymezeny v podobě územních rezerv,
- vytvořit sjednocený podklad, co do aktuálnosti a detailnosti řešení vybraných záměrů nadřazené dálniční a silniční sítě, jakož i aktualizace a prohloubení údajů o území samotném tak, aby bylo možné posoudit vliv variant uspořádání nadřazené dálniční a silniční sítě na životní prostředí a lidské zdraví v rozsahu, podrobnosti a míře konkrétnosti větší, než umožňují ZÚR JMK,
- vyhodnotit a porovnat varianty z hlediska dopravně – inženýrského, urbanistického a vlivů na životní prostředí a lidské zdraví.

V ZÚR JMK je plocha k prověření změn jejího využití územní studií vymezena v bodě (436); jedná se o území 52 obcí ze spádových obvodů obcí s rozšířenou působností Blansko, Brno, Kuřim, Rosice, Slavkov u Brna, Šlapanice, Tišnov a Židlochovice.

Vymezení rozsahu územní studie stanovuje oblast, pro kterou budou prověřeny a posouzeny rozhodující varianty uspořádání nadřazené dálniční a silniční sítě a bude zpracováno souhrnné posouzení zátěže území.

V návrhu zadání územní studie jsou stanoveny požadavky na její obsah, a to

- a) V podrobnějším měřítku v územně-funkčních souvislostech prověřit a upřesnit z hlediska vlivů na životní prostředí a lidské zdraví podmínky pro umístění, funkčnost a realizovatelnost navrhovaných kapacitních silnic v návaznostech na krajskou silniční síť a vnitroměstský komunikační systém města Brna a v koordinaci s ostatními významnými záměry dopravní infrastruktury umístěnými v řešeném území (především železniční a letecké). Zvláštní pozornost soustředit na zpracování následujících problémových okruhů:
 - Prověřit varianty dálnice D43 a silnice I. třídy v úseku dálnice D1 – Kuřim dle technicko-ekonomické studie D43 D1 – Kuřim – Svitávka zpracované v roce 2016 se zohledněním návazností na varianty dálnice D43 navazujícího úseku Kuřim – Lysice z hlediska dopravní účinnosti v celém systému

silniční a komunikační sítě OB3 metropolitní rozvojové oblasti Brno a města Brna, územních nároků a v koordinaci s navazujícími záměry.

- Prověřit napojení severní části Brna ve směru od Kuřimi a dálnice D43 do prostoru České (I/43) s ohledem na varianty dálnice D43 a varianty obchvatu Kuřimi s dopady do komunikačního systému města Brna, především na VMO, silniční radiály a malý městský okruh.
 - Prověřit potřebnost obchvatu městské části (MČ) Brno-Knínice v návaznosti na řešení dálnice D43 a silnice I/43.
 - Prověřit přepravní účinnost, funkci a potřebu JZT ve vztahu k variantám dálnice D43, v návaznosti na dálnici D52/JT Rajhrad – Chrlice II a její napojení na dálnici D2, a to s ohledem na zpřístupnění a obsluhu jihozápadního prostoru jádrového území OB3 metropolitní rozvojové oblasti Brno mezi dálnicemi D52 a D1 a dopady na zatížení komunikačního systému Brna včetně radiál. Prověřit potřebu JZT jako součásti koncepce třístupňového ochranného komunikačního systému města Brna v jeho zázemí sledované v ÚPmB, včetně dopadů na celkovou koncepci rozvoje a územního uspořádání řešeného prostoru.
 - Prověřit polohy mimoúrovňových křižovatek na dálnici D1 v souvislosti s jejím zkapacitněním a přestavbou v úseku Brno-Slatina – Holubice s ohledem na potřebné návaznosti na komunikační síť nižšího významu, komunikační napojení a obsluhu sídel, včetně rozvojových území jižně od dálnice D1.
 - Prověřit zkapacitnění dálnice D1 v rámci města Brna jako šestiproudovou komunikaci, popř. řešit ji kolektorovým systémem (paralelní silnice s častějšími nájezdy/výjezdy a využitím i pro MHD).
 - Prověřit napojení města Šlapanice na dálnici D1 včetně propojení města Šlapanice s městem Brnem.
 - Prověřit účinnost variant obchvatu Chrlic silnicí II. třídy z hlediska napojení na dálnici D2 i silnici II/380, v širších souvislostech v koordinaci s variantními scénáři rozvoje nadřazené dálniční a silniční sítě.
 - Prověřit záměry nadřazené silniční sítě ve vazbě na jednotlivé kategorie sítí pozemních komunikací OB3 metropolitní rozvojové oblasti Brno a města Brna rovněž z hlediska časových návazností (tj. etapizace) pro zajištění minimalizace potenciálních zdravotních rizik z dopadů dopravy na kvalitu života obyvatel při respektování zásad udržitelného rozvoje.
 - Prověřit záměry nadřazené silniční sítě ve vazbě na jednotlivé kategorie sítí pozemních komunikací OB3 metropolitní rozvojové oblasti Brno a města Brna rovněž z hlediska časových návazností (tj. etapizace) pro zajištění minimalizace potenciálních zdravotních rizik z dopadů dopravy na kvalitu života obyvatel při respektování zásad udržitelného rozvoje.
- b) Při prověřování zohlednit využití a uspořádání území:
- strukturu osídlení;
 - limity využití území včetně zastavěných území;
 - záměry v území včetně zastavitelných ploch;
 - problémy a rozvojové předpoklady území.
- c) Prověřovaná řešení směřovat k:
- dopravní účinnosti řešení;
 - minimalizaci negativních vlivů na obyvatelstvo, lidské zdraví a životní prostředí;
 - minimalizaci negativních vlivů na přírodu, krajinu a krajinný ráz území;
 - minimalizaci střetů s ostatními záměry v území.
- d) Pro varianty uspořádání dálniční a silniční sítě zpracovat model individuální automobilové dopravy a z něho vycházející hlukové a rozptylové studie.
- e) Hodnocení vlivů na životní prostředí zpracovat z hlediska dopadů jednotlivých variant na obyvatelstvo, lidské zdraví, krajinu, biologickou rozmanitost, faunu, flóru, půdu, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima, hmotné statky, kulturní dědictví (včetně dědictví architektonického a archeologického). Následně hodnocené varianty mezi sebou porovnat. Při hodnocení vycházet z hodnocení SEA v ZÚR JMK a dopracovat ho do podrobnosti odpovídající měřítku zpracování Územní studie.

V části d) návrhu zadání jsou specifikovány parametry pro zpracování modelu, hlukové studie a rozptylové studie.

Zpracování hlukové studie bude provedeno v souladu se zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, na celé jádrové území OB3 metropolitní rozvojové oblasti Brno. Výsledkem hlukové studie bude podrobné posouzení a zhodnocení vlivu hluku na kvalitu života (zejména obtěžování hlukem a působení hluku na zdravotní stav jedince) výsledného řešení jednotlivých variant uspořádání nadřazené dálniční a silniční sítě v kontextu krajské silniční sítě a vnitroměstského komunikačního systému města Brna.

Hluková studie bude zpracována pro současný stav (odpovídající současnému stavu v modelu dopravy) a pro výhledový stav roku 2035. Pro současný stav bude modelována stávající síť komunikací, pro výhledový stav stávající i výhledová síť.

Při zpracování hlukové studie bude u faktoru „Hluk“ respektováno vymezení imisního hygienického limitu (§ 30 odst. 2 zákona o ochraně veřejného zdraví).

U nových dopravních staveb nebude uplatňována korekce pro starou hlukovou zátěž ve smyslu pravidla 4) přílohy č. 3 nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, ve znění pozdějších předpisů (dále také „nařízení vlády č. 272/2011 Sb.“), ve spojení s § 2 písm. n) nařízení vlády č. 272/2011 Sb.

Výstupem z hlukové studie bude hodnocení, zda realizace nových komunikací odvádějících ve většině případů dopravu mimo sídla povede ve svém důsledku ke snížení zdravotních rizik souvisejících s expozicí hlukové zátěže pro populaci Jihomoravského kraje jako celku.

Pro jednotlivé varianty posuzování navrhovaných kapacitních silnic vymezených v územní studii budou zpracovány přehledné tabulky s informacemi o plochách překročení limitních hodnot hluku dle jednotlivých měst a obcí doplněný o údaj o počtu exponovaných obyvatel.

Dle části e) bude **hodnocení vlivů na lidské zdraví** v základní (strategické) rovině sledovat všechny varianty uspořádání dálniční a silniční sítě a jako základní kritérium hodnocení bude posuzována podmínka, zda varianta **„nebude mít poškozující vliv na zdraví a vytvoří podmínky pro ochranu zdraví obyvatel“**.

Současně bude provedeno hodnocení na základě referenčních cílů v oblasti ochrany zdraví, odvozených z celostátních koncepčních materiálů, případně z mezinárodních dokumentů, které jsou obsaženy v SEA ZÚR JMK s tím, že základním kritériem je dodržení následujících podmínek:

- koncepce vytváří podmínky pro ochranu zdraví obyvatel, tj. do jaké míry přispívá varianta k dosažení stanovených cílů;
- realizace záměrů prověřovaných touto variantou pro následnou aktualizaci ZÚR JMK nebude mít poškozující vliv na zdraví obyvatel;
- **zohledněním varianty následná aktualizace ZÚR JMK ve svém důsledku přispěje ke zlepšení veřejného zdraví.**

Budou hodnoceny faktory, které mohou mít vliv na lidské zdraví (tzv. determinanty zdraví) a které lze u záměrů očekávat, zejména:

- hluk denní a noční, případně deskriptor L_{dvn} (podle dostupnosti podkladů)
- znečištění ovzduší – částice PM_{10} a $PM_{2,5}$, oxid dusičitý, benzen, případně benzo(a)pyren

U hluku bude do hodnocení zapracována skutečnost, že realizace záměru je nepřipustná v případě, že by došlo k překročení limitu. Hladina hluku u nejbližší zástavby u nového záměru tak může být nejvýše na úrovni limitů.

V rámci hodnocení jednotlivých záměrů budou příslušné determinanty zařazeny takto:

- vlivy na znečištění ovzduší budou primárně hodnoceny u sledovaného tématu Ovzduší, neboť tyto vlivy jsou v souladu s legislativou hodnoceny samostatně. Sekundárně budou promítnuty do sledovaného tématu Obyvatelstvo, a to s ohledem na obtěžování obyvatel prašností. U sledovaného tématu Lidské zdraví není potřeba zopakovat totožný popis a opatření jako u Ovzduší.
- vlivy hluku budou hodnoceny u sledovaného tématu Lidské zdraví, kde bude posuzováno přímé, prokazatelné a v případě potřeby i kvantifikovatelné působení hluku na zdravotní stav jedince. Kvantifikace vlivů ovšem není na úrovni SEA prováděna, nicméně při podrobnějším hodnocení jednotlivých záměrů se k ní standardně přistupuje. Sekundárně budou promítnuty do sledovaného tématu Obyvatelstvo, a to s ohledem na obtěžování obyvatel hlukem.
- sociálně ekonomické faktory nebudou posuzovány, neboť jsou v dostatečné míře vyhodnoceny v rámci posouzení vlivů na ekonomický a sociální pilíř udržitelného rozvoje
- ostatní vlivy budou souhrnně posuzovány u sledovaného tématu Obyvatelstvo, neboť se jedná o soubor kvalitativně charakterizovaných faktorů, působících v souhrnu na celkovou „pohodu života“ obyvatel. Vlivy znečištění ovzduší a hluku zde budou zahrnuty pouze do té míry, do jaké působí jako obtěžující faktory, které snižují pohodu bydlení v daném místě (prašnost, obtěžování hlukem).

Hodnocení bude obsahovat jednoznačný závěr, zda či nikoliv je dán reálný předpoklad, že uplatňováním varianty dojde ke zlepšení vlivů na obyvatelstvo a lidské zdraví a bude proveden odhad změn velikosti dotčené populace při realizaci jednotlivých záměrů.

KHS JmK konstatuje, že k návrhu zadání *Územní studie nadřazené dálniční a silniční sítě v jádrovém území OB3 metropolitní rozvojové oblasti Brno v centrální části Jihomoravského kraje*

n e m á n á m í t e k .

D O P O R U Č E N Í

Současně však KHS JmK doporučuje, aby bylo hodnocení vlivů na obyvatelstvo a lidské zdraví ve smyslu ustanovení § 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, zpracováno držitelem osvědčení odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví.

Dále KHS JmK v návaznosti na právní vymahatelnost doporučuje přehodnotit opakující se doporučení zpracovatelů Vyhodnocení vlivů Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje na udržitelný rozvoj území na dimenzování protihlukových opatření s určitou rezervou.

otisk úředního razítka

odborný rada

Ing. Miroslav Staněk, v. r.

*ředitel odboru hygieny obecné a komunální
KHS JmK*

Za správnost vyhotovení: Švarcová Jaroslava

Rozdělovník:

- *Krajský úřad Jihomoravského kraje, Odbor územního plánování a stavebního řádu, Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno, IČO 70888337*
- *KHS JmK – spis*